

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **A. A.,** zastoupený Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2015, č. j. 10 A 61/2015 - 31,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2015, č. j. 10 A 61/2015 - 31, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Usnesení městského soudu a jemu předcházející rozhodnutí

[1] Napadeným usnesením ze dne 15. 12. 2015, č. j. 10 A 61/2015 -31, odmítl Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) žalobu žalobce, kterou se domáhal toho, aby žalovanému byla uložena povinnost vydat rozhodnutí o jeho žádosti ze dne 20. 2. 2013, č. j. OAM-03366/TP-2013, o povolení k trvalému pobytu na území České republiky ve smyslu § 87h odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[2] Ze správního spisu městský soud zjistil, že předmětné správní řízení bylo zahájeno dne 20. 2. 2013. Usnesením žalovaného ze dne 2. 5. 2013, č. j. OAM-03366/TP-2013, bylo řízení přerušeno. Dne 6. 3. 2015 vydala Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců

opatření proti nečinnosti č. j. MV-26583-3/SO-2015, kterým žalovanému uložila, aby do 30 dnů od skončení přerušení řízení vydal rozhodnutí ve věci řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu žalobce na území České republiky.

[3] Městský soud věc uvážil tak, že lhůta 60 dnů stanovená § 169 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců pro vydání rozhodnutí o žádosti žalobce skončila uplynutím dne 22. 4. 2013. Dle § 80 odst. 1 s. ř. s. lhůta jeden rok pro podání žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu tak uplynula dne 22. 4. 2014. Jelikož žalobce podal žalobu prostřednictvím datové schránky dne 17. 4. 2015, je jeho žaloba podána opožděně. Z výše uvedených důvodů městský soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě napadl usnesení městského soudu z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu stěžovatele na území České republiky bylo žalovaným usnesením ze dne 2. 5. 2013 přerušeno z důvodu dle § 64 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Důvod přerušení spočívá v posouzení předběžné otázky, která je podstatná pro rozhodnutí správního orgánu. Tato předběžná otázka se týká rozvodového řízení stěžovatele s jeho manželkou, které probíhá v domovské zemi stěžovatele, tj. v Turecku.

[6] Proti usnesení o přerušení správního řízení podal stěžovatel odvolání dne 17. 5. 2013. Komise pro rozhodování ve věcech cizinců napadené usnesení o přerušení řízení potvrdila.

[7] Stěžovatel uvedl, že si na průtahy v řízení opakovaně stěžoval, konkrétně ve dnech 18. 11. 2013, 22. 10. 2014 a 16. 2. 2015. Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců o návrhu na ochranu před nečinností rozhodla tak, že uložila žalovanému opatřením proti nečinnosti ze dne 6. 3. 2015 povinnost rozhodnout do 30 dnů poté, co odpadne důvod pro přerušení.

[8] Jelikož stěžovatel nesouhlasí s důvody, pro které bylo řízení přerušeno, a rovněž v rámci odvolacího řízení nebyla sjednána náprava, přistoupil k podání žaloby na ochranu proti nečinnosti, kterou městský soud odmítl jako opožděnou dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[9] Stěžovatel nesouhlasí s rozhodnutím městského soudu. Předně uvedl, že nesouhlasí s důvody, pro které bylo řízení o jeho žádosti přerušeno. Dle jeho názoru je rozvodové řízení zcela irelevantní pro posouzení jeho žádosti – rozhodným je toliko to, zda žije se svojí družkou na území České republiky a zda splňuje další podmínky pro vyhovění žádosti o trvalý pobyt. Dále uvádí, že nesouhlasí se závěrem městského soudu spočívajícím v opožděnosti jím podané žaloby. Dle názoru stěžovatele lhůta pro vydání rozhodnutí dle § 169 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců v souladu s ustanovením § 65 odst. 1 správního řádu po dobu přerušení řízení neběží. Jestliže tedy 60denní lhůta pro vydání

rozhodnutí uplynula dne 22. 4. 2013, do následného přerušení řízení (2. 5. 2013) uplynula lhůta toliko 10 dnů. Stěžovatel uvádí, že městský soud nezohlednil skutečnost, že řízení o žádosti stěžovatele bylo přerušeno, a z toho důvodu neuplynula lhůta pro podání žaloby proti nečinnosti správního orgánu dle § 80 s. ř. s., a tudíž tato nemůže být opožděná.

[10] S ohledem na vše výše uvedené stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Dle jeho názoru je pro posouzení žádosti důležité zjištění osobního stavu stěžovatele, neboť bez toho není seznatelné, zda jeho vztah s občankou ČR je obdobný vztahu rodinnému a vede k budoucímu soužití nebo sňatku. Vzniká tak domněnka účelovosti podání žádosti o trvalý pobyt a správní orgán je povinen ve věci rozhodnout bez zbytečných pochybností. K opožděnosti žaloby žalovaný uvedl, že námitky stěžovatele považuje za nedůvodné a ztotožňuje se při posouzení této otázky s názorem městského soudu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a s přihlédnutím k vadám, které je povinen zkoumat z úřední povinnosti.

[13] Nejvyšší správní soud ze spisů zjistil, že dne 20. 2. 2013 bylo zahájeno řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu na území České republiky dle § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Předmětné řízení bylo dne 2. 5. 2013 žalovaným přerušeno s odkazem na ustanovení § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu. Předběžnou otázkou, na které dle názoru žalovaného závisí vydání rozhodnutí v předmětném správním řízení, je rozvodové řízení stěžovatele s jeho manželkou, které probíhá v domovské zemi stěžovatele. Dne 17. 5. 2013 podal stěžovatel odvolání proti usnesení o přerušení řízení. Odvolací orgán rozhodl dne 10. 11. 2014 tak, že podané odvolání zamítl a napadené usnesení o přerušení řízení potvrdil. Stěžovatel podal dne 17. 4. 2015 žalobu na ochranu proti nečinnosti dle § 79 s. ř. s., kterou příslušný městský soud odmítl na základě nedodržení lhůty k podání žaloby dle ustanovení § 80 odst. 1 s. ř. s.

[14] Po přezkoumání výše uvedených rozhodnutí Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud se neztotožnil s právními závěry vyvozenými městským soudem v napadeném rozhodnutí. Dle § 65 odst. 1 správního řádu *[p]o dobu přerušení řízení činí správní orgán a účastníci úkony, kterých je zapotřebí k odstranění důvodů přerušení. Správní orgán může rovněž činit úkony podle § 137 odst. 1 a § 138. Lhůty týkající se provádění úkonů v řízení neběží. Lhůta pro vydání rozhodnutí ve věci přestává běžet již dnem, kdy nastal některý z důvodů uvedených v § 64 odst. 1, a neskončí dříve než 15 dnů ode dne, kdy přerušení řízení skončilo*. Z dikce poslední věty je zřejmé, že zákonodárce počítá s tím, že lhůta pro vydání rozhodnutí v případě přerušení řízení v některých případech začne běžet již

předtím, než bude o přerušení rozhodnuto. Bude tomu tak tehdy, když skutkové či právní důvody zakládající důvod přerušení nastaly již předtím, než bylo o přerušení rozhodnuto, typicky tedy tehdy, dochází-li k přerušení řízení právě proto, že je třeba vyčkat, až důvody přerušení pominou. V daném případě je proto nutné se zabývat otázkou, kdy vznikl důvod pro přerušení řízení, tedy kdy bylo zahájeno rozvodové řízení stěžovatele s jeho manželkou v jeho domovské zemi. Pokud by rozvodové řízení bylo zahájeno před zahájením správního řízení o jeho žádosti, pak by v případě přerušení řízení právě z tohoto důvodu lhůta pro vydání rozhodnutí dle ustanovení § 169 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců vůbec běžet nezačala, neboť v důsledku poslední věty § 65 odst. 1 správního řádu by „přestala běžet“ ještě předtím, než by vůbec běžet započala spolu se zahájením řízení. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že pravidlo podle § 65 odst. 1 věty poslední správního řádu se uplatní jen a pouze v případě, že vskutku dojde usnesením správního orgánu k přerušení správního řízení z důvodu podle § 64 odst. 1 správního řádu, na který pravidlo podle § 65 odst. 1 téhož zákona dopadá. Pokud by usnesením správní řízení přerušeno nebylo, ačkoli by třeba objektivně vzato pro takový krok důvody existovaly, k žádnému přerušení běhu lhůt k vydání rozhodnutí by logicky vůbec nedošlo.

[16] Z výše uvedeného vyplývá, že lhůta pro vydání rozhodnutí ve věci by nemohla uběhnout, jestliže vskutku k zahájení rozvodového řízení došlo podstatně dříve, než došlo k vydání usnesení o přerušení správního řízení kvůli této skutečnost, a že tedy z toho důvodu nepočala běžet ani lhůta pro podání nečinnostní žaloby dle § 80 odst. 1 s. ř. s. Podle něho *[ž]alobu lze podat nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy ve věci, v níž se žalobce domáhá ochrany, marně proběhla lhůta stanovená zvláštním zákonem pro vydání rozhodnutí nebo osvědčení, a není-li taková lhůta stanovena, ode dne, kdy byl žalobcem vůči správnímu orgánu nebo správním orgánem proti žalobci učiněn poslední úkon*. K marnému uplynutí lhůty stanovené správním řádem pro vydání rozhodnutí by nedošlo, a tedy ani nemohla běžet lhůta, jejíž započetí je vázáno na uplynutí lhůty předchozí. Žaloba by z těchto důvodů nebyla podána opožděně. Je tedy na městském soudu, aby rozhodné skutkové okolnosti zjistil a s ohledem na tato zjištění pak včasnost žaloby znovu posoudil.

[17] K námitce stěžovatele týkající se důvodnosti přerušení řízení Nejvyšší správní soud odkazuje na své rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 7 Ans 10/2012 - 46, body 46 až 49, kde se mimo jiné uvádí, že *„v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti je soud oprávněn k řádné žalobní námitce jako součást skutkového stavu věcně zkoumat důvodnost přerušení správního řízení“*. Z citovaného rozhodnutí vyplývá, že v řízení o nečinnostní žalobě je skutečnost, že řízení bylo správním orgánem přerušeno, skutkovou okolností, k žalobní námitce plně podléhající kognici správního soudu jako součást zjištěného skutkového stavu. Je tedy na městském soudu, aby se v případě, že v dalším řízení bude namístě žalobu věcně projednat, s námitkami stěžovatele týkajícími se důvodnosti přerušení řízení řádně vypořádal.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, tudíž v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadené usnesení městského soudu a věc mu vrátil

k dalšímu řízení. Městský soud je v řízení vázán výše uvedeným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[19] V novém rozhodnutí ve věci městský soud podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu